GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĚ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ neîrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 211. *Dumineca 22 Septemvre (4 Octomvre).* 1885.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei".

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care învitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ şése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ bine-voiască a-şĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţinnea ḑiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta şi posta ultimă.

«Administraţiunea »Gazetei Transilvaniei».

Braşovŭ, 21 Septemvre 1885.

Şi noi Românii suntemŭ de vină, că adversarii noştri devinŭ pe ḑi ce merge mai aroganţĭ, mai cutezători şi mai neruşinaţĭ. Acésta amŭ ḑis'o şi o repeţimŭ în deplină consciinţă că aşa este. Obrăsnicia duşmanilorŭ neamului românescŭ isvoresce mare parte din slăbiciunile nóstre şi din nepăsarea, de care se facŭ culpabilĭ cei ce suntŭ chemaţĭ a lupta în fruntea poporului pentru apĕrarea intereselorŭ sale.

Décă atitudinea conducătorilorŭ poporului românŭ ar fi mai energică, décă ei între marginele legale arŭ face totŭ ce le stă în putinţă spre a combate violenţele şi abusurile nenumĕrate, de carĭ sufere bietulŭ nostru poporŭ, atuncĭ, suntemŭ convinşĭ, nu s'ar putea petrece lucrurile ce se petrecŭ în unele părţĭ ale multŭ cercatei nóstre patrie.

Din jurulŭ Aiudului ni se scrie de pildă că autorităţile maghiare de acolo 'şĭ facŭ de capŭ. Aicĭ suntŭ têrîţĭ sĕrmanii ómenĭ prin organele judecătorescĭ, legaţĭ în lanţurĭ, câte 6 până la 24 laolaltă, sub pretextŭ de furtŭ ş. a. în cele mai multe casurĭ numai pe basa unorŭ miserabile născocirĭ. Ni se asigură, că ómenii de prin jurulŭ Aiudului suntŭ cuprinşĭ de gróză, ba s'a întêmplatŭ unŭ casŭ, ca nisce organe ale primăriei din Aiudŭ sĕ maltrateze pe nisce cărăuşĭ in modulŭ celŭ mai brutalŭ causându-le grele vulnerărĭ trupescĭ; mediculŭ comitatului le-a datŭ unŭ „visum repertum" cu terminŭ de vindecare de câte 24 şi 48 de óre, pe când vulnerările erau aşa de grele încâtŭ nu se putéu vindecá în timpŭ mai scurtŭ de 24 de ḑile. Judecătoria dela Aiudŭ a refusatŭ de a primì acusa bieţilorŭ ómenĭ, aşa că au fostŭ siliţĭ a merge la Alba-Iulia, la tribunalŭ, ca sĕ 'şĭ caute dreptulŭ.

Acésta este numai unŭ casŭ din o sută şi o miiă ce se petrecŭ ḑilnicŭ în prejudiţiulŭ legilorŭ esistente, călcându-se dreptate, echitate şi legalitate. Tóte aceste abusuri de putere strigătóre la ceriŭ nu s'ar puté întêmpla, décă le-amŭ opune o acţiune de apĕrare solidară şi energică, décă toţi Românii cu carte şi-ar da mâna pentrŭ apĕrarea ţĕranilorŭ chinuiţĭ şi maltrataţĭ.

Lucrurile se îngróşă şi la acésta purtămŭ şi noi vina. Nu putemŭ opri, ce e dreptŭ, pe procurorii maghiarĭ d'a face perchisiţiunĭ pe la sate, băgândŭ frică în ómenĭ, dér putemŭ sĕ sărimŭ în ajutorulŭ ţĕranului, când acesta se vede pe nedreptŭ hârţăitŭ pe la tribunale şi maltratatŭ.

Cumcă suntemŭ aḑi mai rĕu decâtŭ sub absolutismulŭ nemţescŭ, mai rĕu decâtŭ suntŭ Polonii sub guvernatorii moscoviţĭ, dovedesce unŭ altŭ casŭ întêmplatŭ ḑilele acestea în Alba-Iulia, unde se violéză şi secretulŭ scrisorilorŭ în modulŭ celŭ mai flagrantŭ.

Vomŭ reveni încă asupra acestui casŭ, dér şi până atuncĭ mereu vomŭ aduce aminte conaţionalilorŭ noştri, că numai prin energiă în luptă ne vomŭ puté căştigá respectulŭ adversarilorŭ şi numai aşa vomŭ puté ferì poporulŭ românŭ de mai rĕu.

UNIREA BULGARILORŬ.

Din Filipopolŭ se telegrafiază dela 30 Septemvre următórele:

Prinţulŭ Alexandru continuă a lua mĕsurĭ energice spre a împedeca orice turburare a ordinei şi liniştei în Macedonia. Celŭ ce va încerca sĕ trécă înarmatŭ graniţa bulgară-macedonénă séu sĕ agiteze între poporaţiunea dela graniţe în orice sensŭ pentru o mişcare în Macadonia, se va judeca în terminŭ de patru óre de către tribunalulŭ de rĕsboiu. Vechiulŭ preşedinte alŭ societăţii macedonene din Sofia, Ryssoff, de astădată îşĭ unesce silinţele cu ale principelui.

Artileria sosită din Sofia plécă în posiţiunile sale dela graniţă. Precum se vorbesce, în câteva ḑile cu voluntarĭ cu totŭ vorŭ fi adunaţĭ la graniţele ţĕrii aprópe 80,000 de ómenĭ.

Dela 30 Septemvre se telegrafiază din Constantinopolŭ:

Situaţiunea în Macedonia inspiră mari îngrijirĭ; aci terenulŭ pare a fi fostŭ pregătitŭ de multŭ timpŭ atâtŭ de către comitetele bulgare, câtŭ şi din causa antagonismului ce domnesce între diferitele rase, Grecia de multŭ timpŭ pare a'şĭ fi pregătitŭ terenulŭ în această provinciă. Se aşteptă din momentŭ în momentŭ turburărĭ în acestă provinciă. Aci Turcia dispune de 17,000 ómenĭ bine armaţĭ şi la nevoiă de câteva mii trupe neregulate; deşi trupele suntŭ fórte bune, ele nu arŭ ajunge pentru a reprima o rĕscólă. Se crede că în curêndŭ vorŭ sosi nuoi trupe în Salonicŭ şi că se vorŭ întări garnisónele cele mai însemnate.

O telegramă dela 1 Octomvre din Sofia comunică:

Credinţă generală e că Turcia va trebui sĕ se supună faptului îndeplinitŭ; scirea despre întrunirea conferenţei a produsŭ o mare bucuriă între Bulgarĭ. Cu tóte acestea se iau tóte mĕsurile necesare pentru a se întêmpina orice eventualităţĭ. Astădĭ au plecatŭ ultimele regimente din Bulgaria de nordŭ în spre Rumelia unde vorŭ sosi sĕptĕmâna viitóre. Voluntarii au fostŭ parte înregimentaţĭ, parte organisaţĭ în batalióne regulate, carĭ se esercitează continuu; lipsa de arme şi de muniţii pentru unŭ aşa mare numĕrŭ de ómenĭ e viu simţită însĕ. Se aşteaptă pe Lunĭ primulŭ transportŭ de arme şi de cartuşe.

Telegrame dela 1 Octomvre din Viena raportéză:

Neprimirea deputaţiunei bulgare de către Ţarulŭ se anunţase ceva prea de timpuriu, anume înainte de sosirea ei în Danemarca. S'ar putea însĕ confirma scirea. Neprimirea arată, ce adêncĭ rane au produsŭ în Petersburg nepredominarea şi nisuinţele de emancipare ale Bulgarilorŭ şi că n'a dispărutŭ oţĕrîrea în contra prinţului Alexandru. Este adevĕratŭ, că Ţarulŭ n'a rĕspunsŭ până acum la nicĭ o telegramă ce i-a trimisŭ principele. *Dorinţele rusescĭ de deposedare a acestuia se vorŭ sdrobi de resistenţa mai multorŭ puterĭ, mai alesŭ de-a Angliei,* care n'au nicĭ unŭ motivŭ d'a dori o Bulgariă mare, cu o păpuşe rusésca în frunte.

Cu privire la Serbia, în cercurile guvernamentale se aude esprimându-se mereu speranţa, că ea va da ascultare representaţilorŭ puterilorŭ, dér acéstă părere nu e împărtăşită de toţĭ în cercurile politice, şi *mai multe împrejurărĭ parŭ că împingŭ pe Milan la unŭ actŭ de a'şĭ ajuta repede*, mai alesŭ valurile ce se înalţă ale agitaţiunei naţionale în Serbia şi greutatea d'a suporta multă vreme starea de înarmare, care e întêmpinată cu cheltuelĭ enorme.

Timpulŭ întrunirii ambasadorilorŭ în Constantinopolŭ încă nu e fixatŭ, dĕr în curêndŭ se vorŭ întrunì. Deliberările nu vorŭ avé caracterulŭ unei conferinţe, ambasadorii nu vorŭ lua nicĭ o decisiune, ci vorŭ pregăti decisiunea puterilorŭ. Statele micĭ nu vorŭ luà parte la deliberărĭ. Caracteristică e scirea din Bucurescĭ, că prinţulŭ Dondukoff-Korsakoff, actualulŭ comandantŭ alŭ Caucasului, va pleca în Bulgaria ca sĕ conducă lucrările de fortificaţiune.

Din Petersburg se telegrafiază dela 1 Octomvre:

O scrisóre inspirată către „Pol Corr." ḑice, că problema conferinţii ambasadorilorŭ în Constantinopolŭ ar fi compunerea unui compromisŭ care *sĕ pronunţe sancţionarea unirei Rumeliei ostice cu Bulgaria în óre care marginĭ şi în conglăsuire cu Turcia. De aspiraţiunile Serbiei şi Greciei nu se va tiné sémă* la facerea compromisului, căcĭ atuncĭ ar urma o complectă modifieare a tractatului din Berlinŭ. Celŭ mai importantŭ lucru ce are sĕ se facă, este restabilirea liniştei şi ordinei publice în Macedonia şi Albania, pentru ca sĕ se ia Serbiei şi Greciei orĭ-ce pretextŭ d'a se amesteca, fiindă acésta singurulŭ periculŭ alŭ actualei situaţiunĭ.

O telegramă dela 1 Octomvre din Belgradŭ comunincă.

O scrisóre către »Pol. Cor.« constată, că tóte partidele tĕrii, atâtŭ cea progresistă, câtŭ şi cea liberală şi radicală consimtŭ deopotrivă în judecarea situaţiunii, ce s'a creatŭ Serbiei, prin unirea bulgară, că orĭ ce luptă internă de partidă a încetatŭ şi decisiunile regelui şi guvernului se aprobă cu cea mai mare bucuriă de toţĭ supuşii.

Cea dintêiu armată compusă din 100,000 de ómenĭ îşĭ va termina definitivŭ marşulŭ spre graniţă până la 8 Octomre; pentru mobilsarea altorŭ trupe s'au luatŭ deja tóte mĕsurile. Imprumutulŭ de rĕsboiu ce s'a făcutŭ va fi de ajunsŭ pentruióte trebuinţele mobilisării şi pentru o eventuală acţiune.

Din Atena se telegrafiază dela 1 Octomvre:

Dacă Europa va recunósce unirea bulgară, se pare că *Grecia va interveni cu putere armată.* Trupele concentrate ev graniţă vorŭ ajunge încurêndŭ, fără reserve, numĕrulŭ de 23,000 de ómenĭ. Guvernulŭ va propune camerei mobilisarea duorŭ classe nouĕ de reservă. Kanari va lua comanda flotei. Delyannis a avutŭ aḑi o lungă conferinţă cu representanţii puterilorŭ, carĭ l'au consiliatŭ la o atitudine inteléptă.

Din Berlinŭ se comunică dela 1 Octomvre, că ambasadorulŭ Austro-Ungariei, contele Szechenyi, a plecatŭ la Friedrichsruhe; de asemenea se raportéză din Copenhaga, că ministrulŭ de esterne rusŭ, Giers, a sositŭ acolo şi însoţitŭ de ambasadorulŭ rusŭ s'a dusŭ la Fredensborg.

Din Berlin se telegrafiază dela 1 Octomvre că minstrulŭ-preşedinte *Brătianu* a sositŭ acolo. După informatiunile ce le avemŭ noĭ, *de resultatulŭ convorbirilorŭ sale în Viena şi Berlin atêrnă, dacă va merge séu nu d. Bratianu la Ţarulŭ în Copenhaga.*

Se ḑice că d. *Brătianŭ* ar fi desaprobatŭ ou hotărîre în Viena „irredentismulŭ românŭ" şi ar fi declaratŭ, că e opera agitaţiunilorŭ panslaviste, care urmărescŭ seopulŭ d'a înduşmănì pe Românĭ şi Unguri şi astfelŭ d'a împedeca apropierea României, şi Austro-Ungariei.

O telegramă din Berlinŭ dela 1 Octomvre comunică.

»Norddeutsche Allgemaine Zeitung“, vorbindŭ de evenimentele din Rumelia orientală şi de agitaţiunea care domnesce în tŏtă peninsula, laudă fórte multŭ atitudinea démnă şi liniştită a României, atitudine care contrastéză atâtŭ de multŭ cu acea din Serbia şi din Grecia.

SCIRILE ḌILEI.

Prinţulŭ de coróná Rudolfŭ va sosi în Gurghiu la 12 Octomvre.

—0—

Nobila vĕduvă *Matilda de Trauschenfels*, care s'a îmormêntatŭ aḑĭ, a lăsatŭ prin testamentŭ ca partea din avere, ce se cuvenia bărbatului ei, sĕ se împartă fraţilorŭ acestuia séu moştenitorilorŭ lorŭ; ér partea ei din avere, care se ḑice că se ridică până la 100,000 fl., a testat'o comunei Braşovŭ în scopurĭ de bine-facere ca: ajutóre, stipendii şcolare de câte 300 fl. pe anŭ etc. la persóne din Braşovŭ fără deosebire de naţionalitate.

—0—

Insinuările nedemne şi tendenţióse din codiţa locală despre şcolarii românĭ de aci au găsitŭ rĕsunetŭ în códele „patriotice« din Pesta şi Cluşiu. Codiţa se póte felicita de succesele obţinute pe o asemenea cale démnă de unŭ „Revolver-journal.«

—0—

Bugetulŭ comunei Braşovŭ s'a supusŭ la 18 Septemvre n. Comunităţii spre pertractare. După proectulŭ de bugetŭ se prevede înmulţirea dării comunale. Cu tóte acestea, din 200 de membri ai Comunităţii abia erau de faţă 16 membri afară de amploiaţii magistratului şi dintre 39 membri românĭ abia erau doi. Se vede că pre câtŭ curgŭ câştigurile de rĕu pe atâta este indiferentismulŭ de mare şi pre atâtŭ de puţinŭ ţinŭ ómenii la chemarea ce şi-au luatŭ asupră-le. La pertractarea bugetului în generalŭ a făcutŭ d. Alexi propunerea, din motivŭ că la unele posturĭ erogaţiunile întrecŭ veniturile cu multe mii, sĕ se renapoeze proiectulŭ de bugetŭ magistratului spre esaminare şi întocmire economică. Propunerea acésta destulŭ de motivată puindu-se la votŭ a căḑutŭ, căcĭ membrii administraţiunei erau în maioritate. Tristŭ de totŭ, că membrii românĭ nu ţinŭ mai multă sémă de bietulŭ poporŭ, care e îngropatŭ până'n gătŭ cu dările

—0—

Iónŭ Thiesz, perceptorulŭ de dare alŭ oraşulu Braşovŭ, a fostŭ suspendatŭ din postulŭ sĕu. Se ḑice că n'ar fi manipulatŭ corectŭ cu banii încasaţĭ. Ḑiarele ungurescĭ din Cluşiu susţinŭ, că de 16 lunĭ s'ar fi făcutŭ arătare în contra lui. Vomŭ da desluşirĭ amĕrunţite, după ce vomŭ afla resultatulŭ cercetării. Una însĕ aşteptămŭ ca, décă acusările suntŭ fundate, cercetarea sĕ se facă cu cea mai mare rigóre şi cu nepărtinire, pentru că suntŭ în jocŭ interesele unei poporaţiunĭ de 30 de mii de suflete.

—0—

Nicĭ unŭ fabricantŭ de salamŭ din Sibiiu n'a fostŭ premiatŭ la esposiţiunea din Pesta, deşi salamulŭ de Sibiiu e fórte căutatŭ, fiindŭ escelentŭ fabricatŭ. Sĕ nu fiă aicĭ o rĕsbunare?

—0—

Averea comunelorŭ din comitatulŭ Torontalului după consemnarea oficiului comitatensŭ, încheiată acuma după o lucrare de unŭ anŭ de ḑile, este considerabilă scrie „Luminătorulŭ.“ Cele 226 comune ale comitatului posedŭ în averea imobilă 161,255 jugĕre pămêntŭ, din carĭ 21,955 jug. arĕtorŭ, 3224 jug. fênaţiă, 102,984 jug. păşunatŭ, 27,331 rîpe, 936 pădure etc. Venitulŭ curatŭ se urcă la 429,342 fl. Preţulŭ lorŭ represintă suma de 11 milióne 562.477 fl. Afară d'aceea, aceste comune mai posedŭ avere mobilă în preţŭ de 1 mil. 58,486 fl. şi regalie în preţŭ de 3 mil 379.380 fl. La olaltă decĭ o avere de 16 milióne 344 fl. Din carĭ substragêndu-se datoriile în sumă de 4 mil. 165 372 fl. rĕmâne avere curată în sumă de 11 mil. 834.972 fl. Averea cea mai mare o posede comuna Chichinda-mare, anume 1 mil. 481.562 fl.; apoi Becicherculŭ-mare, cu 1 mil 113.610 fl. Mai sĕrace suntŭ comunele din cerculŭ Banlacului carĭ d'abia au avere curată de 93,232 fl. Comunele cele mai avute suntŭ cele din cerculŭ Chichindei-mare şi comunele grăniţerescĭ.

—0—

Ni se scrie din Bucerdea vinósă (Transilvania) cu data de 9 Septemvre: Anulŭ acesta va fi culesulŭ splendidŭ; deórece struguri suntŭ fórte bunĭ şi frumoşĭ, cuantitatea peste mijlocŭ, cualitatea — după cum se prevede de acum — va fi escelentă. Onoraţii muşterii sĕ poftéscă a cumpĕra câtŭ de multŭ mustŭ pe ḑiua de 4/16 Octomvre 1885.

—0—

„Monitorulŭ oficialŭ“ din Bucurescĭ anunţă, că M. S. Regele a primitŭ din partea M. S. Regelui Belgilorŭ o scrisóre, prin care i notifică că a luatŭ titlulŭ de Suveranŭ alŭ Statului independentŭ alŭ Congului.

—0—

Ministerulŭ de finance românŭ a trimisŭ şefilorŭ de vămĭ următórele instrucţiunĭ privitóre la aplicarea tarifului autonomŭ: 1) Ca basă pentru perceperea taxelorŭ de esportŭ se vorŭ lua declaraţiunile esportatorilorŭ. 2) Mărfurile naţionalisate prin plata vămei, dintr'o ţĕră cu care a încheiatŭ România convenţiune comercială, se vorŭ vămui de către vămile române după tarifulŭ convenţionalŭ. 3) Certificate de origine nu se vorŭ cere dela mărfurile importate de călĕtorĭ în cantităţĭ micĭ prin graniţele române-ruse şi române-austro-ungare. Importatorii de mărfurĭ în cantităţĭ marĭ vorŭ presenta certificate de origine, eliberate de către autorităţile locale ale locului de provenienţă séu de către autorităţile vamale ale ţĕrii, din care se face esportulŭ. Tóte mărfurile importate cu drumulŭ de ferŭ de către călĕtorĭ ce nu facŭ comerţŭ, vorŭ fi considerate ca provenindŭ din ţĕra în care a fostŭ eliberată recepisa de predare a bagagiului.

—0—

»Liberalulŭ« din Iaşĭ este informatŭ, că ministerulŭ instrucţiunei publice din Viena a găsitŭ bună şi a aprobatŭ pentru şcólele secundare din Bucovina cartea de *Eserciţii latine* a d-lui G. C. Bou, profesorŭ la gimnasiulŭ »*Alexandru-celŭ-bunŭ*« din Iaşĭ.

Afacerea convocării congresului bisericescŭ naţionalŭ gr. or. românŭ.

„Luminătorulŭ“ de Vinerĭ, 20 Septemvre, comunică următórea scire:

Referitorŭ la *convocarea aşteptată a congresului bisericescŭ naţionalŭ gr. or. românŭ* amŭ primitŭ din Budapesta, din isvorŭ sigurŭ, încunosciinţare, cumcă d. ministru *Trefort,* interpelatŭ fiindŭ în coridorulŭ dietalŭ în acéstă causă, *a dechiaratŭ francŭ „că guvernulŭ nu póte consimţi ca Românii sĕ se adune în acestŭ timpŭ încurcatŭ şi iritatŭ;«* şi d'odată ar fi doritŭ d. ministru, quasi apelândŭ la patriotismulŭ Românilorŭ, ca sĕ fiă răbdătorĭ pentru óre care timpŭ şi sĕ ţină şi dênşii sémă de greutăţile situaţiunei.

RAPORTULŬ

comitetului însărcinatŭ cu înfiinţarea Reuniunei române de agricultură.

(Urmare şi fine.)

»Cu atât mai durerósă ne-a fostŭ însĕ surprinderea căşunată prin amintitulŭ rescriptŭ ministerialŭ, deórece motivulŭ invocatŭ în acela, adecă punctulŭ de vedere alŭ administraţiunei publice, după părerea nóstră nu sĕ póte lua în considerare. Uniculŭ motivŭ şi punctŭ de vedere póte fi însuşĭ scopulŭ, care sĕ cuprinde în § 1 alŭ statutelorŭ nóstre, adecă stăruinţa spre perfecţionarea agriculturei în tóte ramurile sale. Avantagele reuniunilorŭ consistŭ în concentrarea mai multorŭ puterĭ spre ajungerea unui scopŭ, care nu se póte realisa prin puterĭ singuratice. Este coidentŭ decĭ, că cu câtŭ suntŭ mai numeróse reuniunile, cu atâtŭ mai uşorŭ sĕ póte ajunge însuşĭ scopulŭ.

„Restrângerea cuprinsă în punctulŭ I alŭ amintitului rescriptŭ ministerialŭ atâtŭ este de posibilă, încâtŭ dacă aceea se va susţinea şi mai departe întreprinderea intenţionată se va zădărnici. Restrânsă reuniunea nóstră la teritorulŭ unui comitatŭ numai, nicĭ când nu va fi în stare a 'şĭ procura mijlóce, carĭ suntŭ de neapĕrată trebuinţă spre realisarea grelei şi ponderósei probleme, cuprinse în § 1 alŭ statutelorŭ. Cu atâtŭ mai puţinŭ va fi în stare comitatulŭ Sibiiului sĕ corespundă acestei chiămărĭ, deórece o parte a acestui comitatŭ fiindŭ regiune muntósă nu se ocupă cu agricultura, ér locuitorii lui de naţionalitate săséscă aparţinŭ aşa numitei reuniuni „Siebenbürgisch-Sächsicher Landwirtschafts Verein.“

E lucru neesplicabilŭ decĭ, pentruce sĕ nu se permită unei reuniunĭ a'şĭ căştiga membri şi din ţinuturile învecinate şi a se estinde până unde îşĭ va afla elementele de carĭ au trebuinţă pentru subsistinţa sa.

Altorŭ reuniunĭ analóge şi anume: reuniunei »Siebenbürgisch-Sächsicher Landwirtschafts Verein“ din locŭ „Erdélyigazdasági egylet“ din Cluşiu şi „Országos gazdasági egylet“ din Buda-Pesta li s'au permisŭ acésta.

Totŭ de natura acestorŭ reuniunĭ este şi reuniunea proiectată de noi, ceea ce e şi garantatŭ prin § 23 alŭ articulului de lege despre egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ. Precum amintitele reuniunĭ au scopulŭ de a propaga şi desvolta sciinţele agricule între agricultorii maghiarĭ şi saşĭ, aşa şi scopulŭ reuniunei nóstre nu e altulŭ decâtŭ a produce totŭ acésta la agricultorii românĭ. Prin urmare reuniunea nóstră este de a se clasifica între reuniunile scienţifice şi astfelŭ se deosebesce de celea înfiinţate din punctŭ de vedere administrativŭ spre scopurĭ economice comitatense.

»Reuniunĭ agricole comitatense potŭ asista precum în comitatulŭ Sibiului, aşa şi în celelalte comitate, peste carĭ se va estinde reuniuuea proiectată de noi, ba reuninea nóstră le póte numai folosi acelora. Dreptŭ esemplu servescŭ în acéstă privinţă reuniunile: »Országos gazdasági egyesület« şi „Siebenburgisch-Sächsicher Landwirschafts-Verein«, a cărorŭ sferă de activitate încă se estinde asupra mai multorŭ ţinuturĭ şi comitate. Dreptŭ aceea alăturândŭ aci statutele în 4 esemplare ne luămŭ voiă a ruga cu tótă onórea pe inaltulŭ ministerŭ de interne, ca luândŭ în considerare tóte aceste motive, sĕ binevoiéscă a'şĭ modifica hotărîrea anterióră şi încâtŭ privesce sfera de activitate a reuniunei proiectate a întări statutele în textulŭ lorŭ originalŭ.«

Acéstă representaţiă insoţită de statutele modificate s'au substernutŭ dto 15 Faurŭ 1884 inalttului ministerŭ, care a continuatŭ a nu resolvi afacerea până la 27 Iunie

FOILETONŬ.

Fragmente din ḑiarulŭ lui Bartolomeu Szemere.

Naplóm. Száműzesésében irta Szemere Bertalan. Első kőtet. Pest 1869. Kiadja Ráth Mór.)

(Urmare.)

Pag. 93 (Martie 1850.) Dar portretulŭ lui Kossuth o sĕ-lŭ depingŭ.... elŭ de timpuriu s'a salvatŭ şi deja mai nainte, atuncĭ însĕ a perdutŭ patria cu totulŭ. Lui Görgey i-a datŭ dictatura, aceluia pe carele l'a numitŭ, l'a descrisŭ şi l'a mărturisitŭ de trădătorŭ, şi în contra căruia a adunatŭ armata. Şi pentru ce? pentru ca trădarea sĕ se lipéscă de numele lui Görgey. (K) ĕstmodŭ s'a vĕḑutŭ mântuitŭ. Inaintea lumei, dar nu şi alui D*ḑeu! Görgey nu pentru aceea e trădătorŭ, pentru că a depusŭ armele la Şiria, elŭ prin faptele sale de mai nainte s'a făcutŭ trădătorŭ. Acésta e în privinţa acestorŭ doui ómenĭ, ce încă acuma nime nu o înţelege.

Pag. 94. Nu de multŭ am protestatŭ, că numele-mĭ este subscrisŭ în actulŭ, prin carele s'a datŭ dictatura lui Görgey, n'am numitŭ pe nimenĭ, numai am motivatŭ pentru ce n'am făcutŭ şi pentruce n'aşŭ fi pututŭ face, căcĭ trădătorulŭ şi trădarea suntŭ legalisate (legalizáltatott.)

Pag. 97. Lumea, presintele este alŭ Comedianţilorŭ, dintre carĭ este şi Kossuth unulŭ; dar nu e cu putinţă, ca pururea sĕ fiă totŭ aşa.

Pag. 100. Aci Szemere se plânge cu amarŭ, că guvernulŭ austriacŭ nu permite soţiei sale, sĕ iasă la dênsulŭ (la Parisŭ) şi după aceea scrie: Pe copii lui Kossuth şi ai îngâmfatei sale femei (gögös) i-au trămisŭ austriacii mai ca şi în modŭ oficiosŭ, şi cu acésta a făcutŭ bucuriă părinţilorŭ ... Şi eu sĕ fiu inaintea lorŭ mai pĕcătosŭ ca Kossuth? Soţia mea sĕ fiă mai vinovată ca aceea femeă? Şi pe soţia lui Almasy încă au lăsat'o sĕ vină la bărbatŭ, deşi Almásy a subscrisŭ detronarea, pentru care pe notarulŭ Szacsvay l'au spênduratŭ.

Pag. 107. Casimir Battyany cu data 3 Iuliu 1850 îmĭ scrie între altele: dacă ne amŭ puté reîntórce în patriă, noi îndată amŭ avé douĕ dinastii, carĭ arŭ emulá una cu alta prin cei duoi bărbaţĭ veştiţĭ carĭ le representă. Avemŭ noi casa lui Kossuth şi casa lui Perczel, carĭ acum locuescŭ aprópe unulŭ de altulŭ, în vrăjmăşiă furiósă, avêndŭ fiecare partida sa. Orĭ şi câtŭ îi preţuescŭ şi onorezŭ pe acei bărbaţĭ, totuşĭ mĕ temŭ, dacă patria nóstră ar reînvia, ca nu cumva sĕ cadă a doua óră. Numai o modalitate amŭ avea spre mântuirea ei, aceea ca sĕ improvisămŭ unŭ abisŭ vulcanicŭ, ca şi care a trimisŭ providinţa vechilorŭ Romanĭ în timpurĭ de periculŭ, şi apoi sĕ facemŭ ca în acela sĕ sară ambii noştri marĭ patrioţĭ, precum a săritŭ Decius. Ĕstmodŭ judecă şi elŭ despre aceştĭ duoi ómenĭ Comanda lui Perczel a fostŭ o mare nenorocire pentru patriă, dér elŭ n'a perdutŭ patria, cum a pardut'o Kossuth prin ambiţiunea, timiditatea şi imprudinţa sa.

Pag. 110. Hazman cu data 30 Sept. scie lui Szemere „că de celŭ ce a condusŭ causa nóstră cu atâta nenorocire, aicĭ nimenĭ nu se póte apropia; cu cei din alaiulŭ sĕu vorbesce numai prin ordine de ḑi; într'aceea nu vede amicĭ, ci numai servitorii sĕi; şi aicĭ voesce a guverna, însĕ după formele şi principiele absolutismului. Cu Perzcel şi cu Mászáros nu vorbesce, eştia ilŭ privescŭ pe elŭ de bribégŭ, ér elŭ pe ei.

Pag. 118. Aci Szemere vorbesce despre mórtea lui Bem întêmplată la 9—10 Decemvre 1851 (în Aleppo,) apoi scrie: „Elŭ a fostu iubitulŭ lui Kossuth şi în urmă s'a convinsŭ, că Ungaria a căḑutŭ prin Kossuth şi că éră ar cădea cu dênsulŭ. Aşa a scrisŭ aicĭ la Parisŭ. Deja nicĭ la Vidin nicĭ la Şumla nu l'a visitatŭ. Étă ce norocŭ are Kossuth! pere celŭ mai bunŭ comandantŭ, şi carele putea sĕ fiă cea mai mare autoritate în contra dênsului.

Pag. 132. Szemere face aci amintire despre unŭ anume Kozina, care a avutŭ cunoscinţe cu Francisk Deák, şi că acestŭ Kozina i-a spusŭ, că Deák mai multŭ vorbesce despre Kossuth şi are convingerea cum că ambiţiunei lui nemărginite şi inprudinţiei sate a căḑutŭ victimă patria. Acésta o crede Deák despre Kossuth.

Intre celelalte mĭ-a amintitŭ Kozina, că i-a spusŭ Deák, cumcă odată a venitŭ la dênsulŭ la Pesta unŭ Polonŭ, cu recomandaţiunĭ din partea democraţilorŭ polonĭ, ca sĕ se înfiinţeze o legiune polonă. Aşa vorbea cu Deák, ca şi când şi acestuia i-arŭ fi cunoscute mai multe antecedinţe, despre carĭ însĕ elŭ n'avea cunoscinţă; dreptŭ aceea i-a rĕspunsŭ, că elŭ în acéstă causă nu póte sĕ facă nimicŭ, ci va raporta causa în consiliulŭ ministerialŭ şi o va comunica cu Kossuth. Atuncĭ a observatŭ polonulŭ, că elŭ a smintitŭ numele, şi în locŭ de-a fi la Kossuth, este aiurea. La prima ocasiune

a. c. Intraceea resolvirea s'a urgatŭ parte în scrisŭ, parte prin mijlocirea domnilorŭ deputaţĭ romănĭ dietalĭ.

Durere! tóte în deşertŭ, căcĭ sub datulŭ citatŭ Nr. 2695 înaltŭ acelaşĭ a esmisŭ unŭ rescriptŭ de cuprinsulŭ, ce urméză:

»Universitatea comitatensă prin representaţiunea sa din 5 Martiu a. tr. Nr. 2695 au substernutŭ aicĭ statutele înfiinţatei »Reuniuni române de agricultură« care le retrimisese pentru modificare şi întregire, precum şi representaţiunea fundatorilorŭ,în care se rógă ca sĕ modidifice disposiţiunile ordinaţiunei mele din 1883 Nr. 47018 referitóre la restrîngerea sferei de activitate a reuniunei la teritorulŭ unui comitatŭ, motivându-şĭ acéstă cerere cu aceea, că în ţéră esistă mai multe reuniunĭ cu teritóre mai marĭ decâtŭ unŭ comitatŭ.

»Nicĭ reuniunea regnicolară, nicĭ cea transilvană de agricultură nu se potŭ pune în paralelă cu reuniunea proiectată, căcĭ pecând aceea îşĭ are de problemă representarea intereselorŭ economice din ţéra întrégă, reuniunea transilvană de agricultură îşĭ află teritorŭ largŭ pentru activitatea sa întru realisarea intereselorŭ economice ale comitatelorŭ ardelene, carĭ în multe privinţe diferŭ de celea ale ţĕrei matre. Mai departe ambele reuniunĭ nu cunoscŭ nicĭ o diferinţă de naţionalitate între economii din ţéră, respective din o parte de ţéră, prin urmare nicĭ din acéstă causă nu se potŭ pune în paralelă cu reuniunea proictată. »Este adevĕratŭ că aşa numita »Reuniune săsescă de agricultură« din Sibiiu îşĭ estinde activitatea numai asupra teritorului fostului Fund regiu, dar deşi în multe privinţe trebue se-mĭ esprimŭ recunosciinţa mea faţă cu activitatea ei, totuşĭ nu rabdă îndoiélă că şi dînsa împedecă multŭ înfiinţarea reuniunilorŭ separate comitatense şi cu acésta desvoltarea acelei representărĭ de interese economice, carea unică este mai corĕspunzĕtóre, şi în parte chiar pentru scăderile, ce le-amŭ esperiatŭ la activitatea acestei reuniunĭ îmĭ susţinŭ disposiţiunile cuprinse în ordinaţiunea mea din anulŭ 1883 Nro 37018.“

Aestŭ rescriptŭ ministerialŭ s'a comunicatŭ în şedinţa ţinuta la 11 Augustŭ a. c.

Considerândŭ, că adunarea constituantă din 3 Septemve 1881 a însărcinatŭ pe acestŭ comitetŭ cu elaborarea de statute pentru o reuniune agricolă, din care sĕ pótă face parte Românii din ţéra întrégă, comitetulŭ nu s'a ţinutŭ competentŭ a se abate dela mandatulŭ primitŭ şi fiindcă statutele n'au obţinutŭ aprobarea mai înaltă, comitetulŭ s'a declaratŭ de disolvatŭ şi a dispusŭ ca libelulŭ în valóre de 866 fl. 04 cr. menitŭ pentru reuniunea de înfiinţatŭ sĕ se restitue insitutului de creditŭ şi economii »Albina«, ér publiculŭ sĕ fie informatŭ pe cale ḑiaristică prin o dare de sémă:

Din espunerile precegente resultă că comitetulŭ a satisfăcutŭ însărcinărei primite întreprinzĕndŭ toţĭ paşii necesarĭ in scopulŭ înfiinţărei unei reuniunĭ atâtŭ de neapĕrată, durere! fără nicĭ unŭ resultatŭ.

Sibiiu, 10 Septemvre 1885.

La însărcinarea comitetului

Iosifŭ Şterca Şuluţŭ m. p. *Dem. Comşa* m. p.

INSCIINŢARE.

Cu ocasiunea adunărei generale a desp. I alŭ „Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ,“ ce se va ţiné Duminecă 29 Septemvre v. (11 Oct. n.) a. c. în comuna Codlea se va arangia şi o mică esposiţiune de manufacturĭ şi producte agricole din acéstă comună precum şi unŭ prânḑŭ comunŭ între óspeţii ce vorŭ binevoi a lua parte la adunarea în cestiune şi între poporenii noştri din Codlea.

La acéstă serbare sunţŭ învitaţĭ toţĭ amicii şi binevoitorii „Asociatiunei“ şi ai comunei nóstre. Cei ce vorŭ binevoì a participá la prânḑulŭ mai susŭ amintitŭ, suntŭ rugaţĭ a se însinua până Joi 26 Septemvre v. séu la secretarulŭ despărţămêntului A. Bărseanu séu la subscrisulŭ.

Codlea, 19 Septemvre v. 1885.

Iosifŭ Comanescu, parochŭ.

PROGRAMULŬ

adunărei generale a desp. I alŭ „Asociaţiunei transilvane,“ ce se va ţiné Duminecă 29 Septemvre v. (11 Oct. n.) în opidulŭ Codlea.

I. Dela 8—10 a. m. serviciu divinŭ şi parastasŭ pentru membrii şi bine-făcĕtorii rĕposaţĭ ai „Asociatiunei.“

II. La 11 a. m. deschiderea adunărei generale a desp.

III. Dela 11—12½ decurgerea adunărei, alegerea comitetului celui nou şi cetirea disertaţiunilorŭ presentate.

IV. 12½—1½ visitarea esposiţiei.

V. Dela 1½—2 p. m. premiarea espunĕtorilorŭ meritaţĭ.

VI. La orele 2 p. m. prânḑŭ comunŭ în restauraţiunea „Schwarzburg.“

Braşovŭ 20 Septemvre v. 1885.

Iosifŭ Comanescu, parochŭ în Codlea. *Andreiu Bârseanu*, not. desp. l. alŭ „Asociaţiunei.“

NB. Prânḑulŭ completŭ pentru o persónă şi ½ litru vinŭ costă 90 cr. v. a.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.«)

BUDAPFSTA, 3 Octomvre. — Congresulŭ agricultorilorŭ s'a întrunitŭ înainte de amédĭ, 80 de membri, între carĭ 90 din străinătate, mai alesŭ din Francia, Svedia, Germania şi Austria. Preşedintele Alesandru Karoly deschiḑĕndŭ congresulŭ apărŭ în mijloculŭ mulţilorŭ óspeţĭ şi fŭ bineventatŭ. Rath în numele capitalei, ér Szechenyi în numele guvernulni salutà adunarea. Preşedinţii ai congresului fură aleşĭ: Ales. Karolyi, Aurel Desewffy (Ŭngaria), comite Foucher de Careil (Francia), Zeidturtz (Austria), Wedellmalchen (Germania.) Decisiunile au fostŭ anunţate în limba ungară, germană, francesă. După aceea urmà discusiunea asupra crisei economice cu privire la concurenţa producţiunei cu productele transilvane. Ales. Karolyi a desvoltatŭ într'unŭ diseursŭ mai lungŭ părerile sale, în urma cărora a luatŭ cuvêntulŭ referentulŭ Gaal.

NIŞŬ, 3 Octomvre. — Regele Milan în discursulŭ tronului, cu care a deschisŭ Scupcina, se pronunţă cu părere de rĕu asupra pasului întreprinsŭ de prinţulŭ Rulgariei, prin care tractatulŭ dela Berlinŭ a suferitŭ o grea lovitură. Guvernnlŭ Sêrbiei trebue sĕ facă totŭ posibilulŭ ca sĕ se asigureze garanţiile politice ale esistenţei Sêrbiei. Scopulŭ Sêrbiei este a se susţiné stările de mai nainte séu décă nu, de a se restabili echilibrulŭ în peninsula balcanică. Sêrbia contéză pe patriotismulŭ poporaţiunei sale. Discursulŭ tronului a fostŭ primitŭ cu entusiasmŭ.

COPENHAGA, 3 Octomvre. — Ţarulŭ şi Ţarina n'au vrutŭ sĕ primésca în audienţă deputaţiunea bulgară. Deputaţiunea a pututŭ sĕ se presente numai înaintea lui Giers. In urma acésta a plecatŭ dela Fridensborg.

ATENA, 3 Octomvre. — Unŭ meetingŭ alŭ locuitorilorŭ insulei Creta a decisŭ de-a pretinde uniunea Cretei cu Grecia, îndată ce marile puterĭ vorŭ recunósce uniunea Bulgariei cu Rumelia orientală.

DIVERSE.

O nenorocire în Stockholm. — Asupra nenorocirei întêmpiate la 23 l. c. séra în Stockholm cu ocasiunea unei producţiunĭ publice a renumitei cântăreţe svediane Nilsson se scrie următórele: Cântăréţa părăsise tocmai sala unde a datŭ unŭ concertŭ şi se reîntorsese acasă la »Grand Hotel,« când zărì că dinaintea otelulului se adunase o mulţime imensă do poporŭ cu scopŭ de ai face o ovaţiune. Ea eşì afară în balconŭ şi cântà câteva cântece poporale svediane carĭ fură salute cu aplause entusiastice. După ce ea se retrase în apavtamentele sale, mulţimea adunată dinaintea otelului începù a se împrăştia, cei mai mulţĭ luândŭ direcţiunea spre piaţa Carol XII. Din această piaţă veneau însĕ tocmai atuncĭ alte nouĕ cete de ómenĭ în fuga mare, atraşĭ pe semne de scirea despre producţiunea publică a adoratei cântăreţe. La colţulŭ piaţei Carol XII înaintea casei lui Palmer se întêlniră cele douĕ cete (cei ce veneau cu cei ce se duceau). Inaintea acestei case se aflau din causa unei reparaţiunĭ, mai multe grămeḑĭ de nisipŭ şi materialŭ de ziditŭ. O femeiă se împedecă şi căḑù pe o grămadă de nisipŭ şi peste ea alte 50 de persóne se prăvăliră la momentŭ. Amêndouĕ cetele voiau sĕ mérgă înainte şi era imposibilŭ de a putea fi reţinuţĭ. Unŭ strigătŭ îngrozitorŭ resuna în tótă piaţa. Poliţiştĭ călărĭ rĕsbiră în massa compactă a ómenilorŭ, ca sĕi facă sĕ stea la unŭ locŭ, şi sĕ dea ajutorŭ nenorociţilorŭ totŭ astfelŭ alţĭ poliţiştĭ, 60 la numĕrŭ, se vîrîră spre acelŭ scopŭ, dér în zadarŭ. Ferestrile pivniţei casei luĭ Palmer fură sparte de mulţimea ce se îmbulḑia şi de poliţiştii, carĭ voiau sĕ dea ajutorŭ nenorociţilorŭ, trăgêndu-i în pivniţe. Fiecare, care cădea josŭ, era perdutŭ. In fine le succese poliţiştilorŭ de a face ordine şi a putea da ajutorŭ nenorociţilorŭ. Persónele, carĭ căḑuseră mai ântêiu, au fostŭ înăbuşite séu călcate de cei carĭ cădeau preste ei. Mai toţĭ nenorociţii au fostŭ femei. Numĕrulŭ victimelorŭ nu se póte spune încă, fiindcă multe persóne rănite au fostŭ transportate acasă de cunoscuţi şi rudele lorŭ. Cei dintêiu morţĭ şi răniţĭ au fostŭ transportaţĭ în „Grand Hôtel,« şi d'acolo duşi în spitalurĭ. Tótă nóptea de Mercurĭ spre Joi rătăciau persóne numeróse desperate la loculŭ fatalŭ pentru ca sĕ-şĭ caute rudele; bărbaţii îşĭ căutau nevestele, mamele copii. Totŭ oraşulŭ e întristatŭ. Desŭ de diminéţă se înşirà poporulŭ, ca sĕ constate identitatea cadavrelorŭ. Christina Nilson era desperată, când aflà nenorocirea; ea dete mai multe mii de crone celorŭ neconsolaţĭ de pierderea nenorocită şi voesce ea însăşĭ sĕ pórte grijă de îngroparea celorŭ morţĭ. Douĕ concerte, pe carĭ trebuia sĕ le dea, le-a refusatŭ fiindcă nu putea cânta de durere. Lunĭ va da unŭ concertŭ în folosulŭ răniţilorŭ şi familiilorŭ acestora. Şi din partea casei regale s'a îngrijitŭ pentru sórtea celorŭ rĕmaşĭ.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 3 Octombre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.74	Vênd.	8.78
Argint românesc	»	8.60	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	9.98
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.88	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Deák i-a amintitŭ lui Kossuth, că a âmblatŭ pe la dênsulŭ unŭ Polonŭ, şi că acea causă ar fi mai consultŭ a o subşterne consiliului ministerialŭ; Kossuth la aceste s'a sêmţitŭ cam atinsŭ şi declinândŭ dela lucru, cam supĕratŭ numai atâta i-a rĕspunsŭ, că nu e de lipsă căcĭ deja acea causă e finită. Cu unŭ cuvêntŭ acela a fostŭ unŭ comisarŭ polonŭ, şi Kossuth, ai cărui paşĭ erau supraveghiaţĭ dela Viena, chiarŭ atuncĭ făcea astfelŭ de legăturĭ, când de altă parte solicita venirea regelui la Budapesta. Naturalminte că regele n'a venitŭ la acelŭ locŭ, unde unŭ membru alŭ ministerului conspiră cu străinii.

Pagina 136. Szemere vorbindŭ despre primrea lui Kossuth în Anglia, Francia şi America, ḑice: De locŭ nui i-a fostŭ spre stricăciune, că prin secretarulŭ sĕu s'a titulatŭ „Escelenţă şi guvernatorŭ“ că în Marsilia a păşitŭ ca programŭ democraticŭ, ér în Anglia pe regina a proclamat'o ca pe principiulŭ libertăţii. La tóte popórele, în tóte provinciele, acelŭ principiu, carele acolo la maioritate era popularŭ.

Dreptŭ că ḑiarele imparţiale şi cu judecată l'au botezatŭ de Cameleon, de iesuitŭ şi de unulŭ ce 'şĭ întórce mantaua după vêntŭ, căcĭ nu e aşa de lesne a face nebună o lume, ca pe unŭ poporŭ, pe maghiarŭ, a cărui inteligenţă până acum l'a cruţatŭ, ca se evite ruptura. Nu se póte negá, ca comediantŭ mai isteţŭ şi mai norocosŭ, decâtŭ dênsulŭ nu vei afla, pentru că însĕ i-a succesŭ, a-şĭ spori faima, nu va sci produce nicĭ unŭ resultatŭ practicŭ, timpulŭ va dovedi. S'a întrodusŭ în consiliulŭ municipalŭ alŭ Londrei cu pompă sĕrbătorescă. Asta a datŭ tonulŭ, ca şi celelalte oraşe sĕ'lŭ învite. L'au chiămatŭ şi lucrătorii Chartisti de Londra, dér cu acestia a păţit'o. La ce apucătură de scăpare a recursŭ? Cumcă cu timpulŭ lui dispune unŭ comitetŭ, că elŭ numai învitaţiunea autorităţilorŭ o primesce ş. a. ş. a. pentru aceea însĕ a primitŭ şi învitaţiunea particularilorŭ dela Manchester, ér Chartistii s'au supĕratŭ pe dênsulŭ, căcĭ i-au cunoscutŭ faţărnicia.

După acestea spune Szemere, că la ovaţiunile englese abia au participatŭ 4—5 membri parlamentarĭ, dér şi acestia se grăbiră a se da la o parte, şi că emigraţiunea ungurescă a speratŭ că Kossuth din călĕtoriile sale va aduna 4—8 milióne francĭ.

Pag. 139. (Noemvre 1851) Kossuth luna acésta a călĕtoritŭ la America. In douĕ rênduri s'a adunatŭ emigraţiunea la elŭ, ambe dăţile a primit'o ca unŭ domnitorŭ, şi s'a dechiaratŭ cu amêndouĕ ocasiunile, că el este chiămatŭ de provedinţa divină spre eliberarea Ungariei, dreptŭ aceea cede acestei chiămărĭ şi dela acela, carele ţine la elŭ, pretinde obedienţă necondiţiunată; pe acela, care este contra lui, îlŭ va sdobi, séu va fi elŭ sdrobitŭ de elŭ; că opinunea fiecăruia o va asculta bucurosŭ, dar cu nimenĭ nu va comunica ce voiesce sĕ facă; pretinde dela orĭ-cine încredere nemărginită — ca făcêndu-şĭ cunoscinţa artei bellice în Asia, şi comanda supremă încă o va pastra pentru sine; că din banii ce'i va aduna numai acelora va da, carĭ vorŭ ascultá de elŭ, căcĭ nu e nebunŭ sĕ ajutore pe contrarii sci; că e gata a face tóte pentru patriă, numai una nu, ca adecă sĕ-i fiă rege; de şi unulŭ ca acela, carele pentru esemplu, adunândŭ o armată mare şi vre o 10 milióne de francĭ, ar asigura ĕstmodŭ îndependenţa Ungariei, ar meritu sĕ fiă recunoscutŭ de rege (este de observatŭ, că Kossuth şi credincioşii lui credeau pe deplinŭ, că elŭ va aduna ḑece milióne de francĭ).

Estmodŭ a grăitŭ elŭ; o parte a emigranţilorŭ s'a minunatŭ de aceste pretenţiunĭ dictatorice éră altă parte s'a bucuratŭ; — mie mi-a trimis'o Htajnik acésstă vorbire, ca o adeverinţă despre modesta procedere a iui Kossuth.

Prin urmare elŭ pretinde dictatură, cu putere nemărginită; pretinde omnipotenţa politică şi militară; pretinde supunere órbă cunóscerea planului păstrându-o ca secretŭ pentru sine; adună banĭ în numele patriei, dar din aceia nu dă patriotului, décă acesta nu-i promite dênsului supunere, şi în urmă pune de condiţiă aceea ce dă dreptŭ la regalitate... Primirile anglese l'a călmăcitŭ deplină. A vorbitŭ, a âmblatŭ şi s'a geratŭ ca Sauveranŭ, şi nu şĭ-a adusŭ aminte ce slăbănogŭ a fostŭ în minutele periculului, ci pe sine s'a presentatŭ ca pe uniculŭ erou, răpindŭ ĕstmodŭ bietului poporŭ magihiarŭ şi trista-i gloriă.

Am cugetatŭ în mine, mai consultŭ este sĕ înecămŭ gréţa morală ce ne apucă faţă de astfelŭ de conduită, şi sĕ ne folosimŭ de noroculŭ ce-lŭ urmăresce. Dar décă elŭ se geréză ca dictatorŭ şi ca suveranulŭ emigraţiunei, prea se va încrede, decĭ ar trebui se i se pună în gură frênele morale, ce s'ar puté efeptui aşa, décă autorităţile arŭ face contra lui paşĭ cumpĕnitorĭ.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Octombre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97 30	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	90.35	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.60	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 70	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	120 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125	Renta de hârtiă austriacă	81.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.—	Renta de arg. austr.	82.40
Bonurĭ rurale ungare	102.25	Renta de aurŭ austr.	109 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.25	Losurile din 1860	139 —
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.25	Acțiunile băncei austro-ungare	858 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50	Act. băncei de creditŭ ung.	282.25
Bonurĭ rurale transilvane	101.25	Act. băncei de creditŭ austr.	280.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
		Napoleon-d'orĭ	10.01
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.90
		Londra 10 Livres sterlinge	125.90

Schimbare de localŭ.

Subscrisulŭ facŭ cu stimă cunoscutŭ onoratului publicŭ că *Localulŭ meu de friseur și de parfumeriă* l'amŭ mutatŭ în *strada Căldărarilorŭ Nr. 486.*

Mulțumindŭ pentru încrederea ce mi s'a datŭ până acuma rogŭ pe onorații mei mușterii ca sĕ mĕ onoreze cu clientela d-lorŭ și în localulŭ cel nou.

Cu distinsă stimă

Franciscŭ Kropacsy.

Subscrisulŭ cu tótă onórea se recomandă onoratului publicŭ ca

Constructorŭ și acordatorŭ de clavire (pianŭ).

Esecută reparaturĭ spre cea mai mare mulțămire a onor. publicŭ.

De aceea se rógă de binevoitorulŭ și numerosulŭ concursŭ.

Carolŭ Lorenz.

constructorŭ și acordatorŭ de clavire.

Ulița Vămii (Klostergasse) Nr. 14 din Brașovu-vechiu.

Adevĕrulŭ invinge!

Am cumpĕratŭ întréga provisiune dela o renumită fabrică de straie și pătură de cai cu jumĕtate din prețulŭ regulatŭ, și de aceea vêndŭ câtŭ va dura acésta provisiune

Numai cu fl. 1.75

bucata din cele mai marĭ, gróse, late și fórte durabile

Pătură de cai

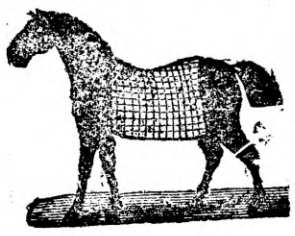

Aceste pătură suntŭ 190 centimetri lungĭ și 130 centimetri late, cu bordure (chenare) colorate și de grosimea unei scândurĭ, de aceea adevĕratŭ durabile.

Aceste pătură se află în douĕ cualităţĭ și costă I-a cualitate, fórte fine fl. 1.95, cualitatea II. 1.75.

Trimiterea cu banĭ gata, séu rambursă. Aceste pătură se espedéză ḑilnicŭ în tóte părțile lumii, și pretutindenea facŭ unŭ efectŭ estraordinarŭ, de vreme ce se potŭ întrebuința și ca plapomă de patŭ și carĭ mai înainte au costatŭ mai multŭ ca îndoitŭ.

Mai departe se află în depositŭ:

500 duz. PĂTURĬ PENTRU BIRJARĬ de colóre galbenă

cu 6 vărgĭ și bordure diferitŭ colorate, complecte, marĭ, fórte fine numai à 2 fl. 60 cr.: bucata- Pentru proprietarĭ de birjĭ cu deosebire recomandabile. Asemenea se găsesce la mine:

Plapome de mătase,

din cea mai fină mătase-Bouret, în colorile cele mai pompóse: roșii, albastru-galbene, verḑĭ, portucalii, vĕrgate, destulŭ de lungĭ și late pentru patu celŭ mai mare, bucata 3 fl. 75, perechea numai 7 fl.

Scrisorĭ de mulțămire și cu comande dela persóne de încredere stau cu sutele în biroulŭ meu spre convingere, și-mĭ permitŭ a publica unele din tr'aceste.

Bachmaning, posta Lambach, 15 Iuniu 1885.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

De vreme ce cu acele două trimiterĭ de mai nainte m'amŭ mulțămitŭ fórte, Vĕ rogŭ ca sĕ-mĭ mai trimiteţĭ încă 20 bucăţĭ pătură de cai, și adecă 8 bucăţĭ din I-a cualitate și 12 bucăţĭ din a II-a cualitate Vĕ rogŭ însĕ a observa, ca totŭ câte două bucăţĭ sĕ fie cu bordurile la felŭ

Cu stimă

Franciscŭ Biener, birtașŭ.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Comandezŭ prin tr.acésta 150 bucăţĭ pătură de cai, 190 centimetri lungĭ, 130 centimetri late, precum le-amŭ avutŭ în prețulŭ de 1 fl. 75 cr., cu banĭ gata și sunteţĭ rogatŭ pentru grabnică espedare.

Presidiulŭ-comunalŭ St. Pölten, în 6 Augustŭ 1885.

pentru primarŭ: **Consiliulŭ-comunalŭ,**

Troppau 17 Iuniu 1885.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Posedândŭ pătura trimisă ca mostră, Vĕ rugămă a ne trimite promptŭ 60 bucăţĭ în tocmai după calitatea acestia, și așteptândŭ factura semnămŭ.

Societatea pe acţii de rafinăriă de zaharŭ din Troppau I. de Jutrzenka.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Stimata D-Vóstră trimitere primitŭ, comandezŭ prin tr'acésta încă 30 bucăţĭ pătură de cai de aceeașĭ cualitate, ca cele dântêiu cu bordure roșii, galbine și albastre. Prețulŭ pătăurilorŭ s'afla aci alăturatŭ.

pentru Administrația bunurilorŭ Lovasz-Patona: Petying I.

L. Petona, Ungaria 8 Aprilŭ 1885.

FERIȚI-VĔ! De órece am luatŭ asupră-mĭ, vêndarea a acestorŭ pătură, nu este nimenĭ altulŭ în stare a lifera pătură de cai în acéstă mărime și cualitate cu acestŭ prețŭ de batjocură, de aceea este de a se ferĭ de anunciurile înșelătóre imitate.

(4—6) **ADRESA:**

Webewaaren-Manufactur: I. H. Rabinowicz

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

Reîntorșĭ din călĕtoria ce amŭ întreprins-o la Viena pentru cumpĕrare, ne luămŭ permisiunea de a face cunoscutŭ onoratului publicŭ, cumcă

NE-AMŬ ASORTATŬ MAGASINULŬ NOSTRU

câtŭ se póte de bine, atâtŭ cu tóte categoriile de

MARFĂ DE MODĂ pentru DAME și BĂRBAȚĬ,

câtŭ și cu **tóte felurile de Olandă, de pânḑă de inŭ** și **pânḑăturĭ** de masă eschisivŭ din fabrica

Regenhardt & Rajmann și Richter,

precum și cu

CHIFÓNE și CHIRTINGURĬ

în tóte lățimile și calităţile posibile, **productŭ veritabilŭ de Schroll**. Tóte aceste mărfurĭ se potŭ vedé în orĭce ḑi, cu care ocasiune promitemŭ serviciulŭ nostru celŭ mai prevenitorŭ.

Pe lânga aceste mărfurĭ mai **avemŭ** și **unŭ mare asortimentŭ de rute gata pentru dame și bărbaţĭ** și la trebuință le putemŭ confecţiona după comandă.

In fine recomandămŭ depositulŭ fabricei de articule **veritabile de lână** sistemulŭ Prof. Dr. **Gustav Iäger** pentru **domnĭ, dómne** și **copii** cu prețurile originale ale fabricei.

Cu tótă stima

M. & L. László.

Cassa de schimbŭ a băncei comerciale ung. pestane

ÎN BUDAPESTA

(Fondată la 1842 cu unŭ capitalŭ pe acţii de 5,000,000)

emite

SCRISURĬ ÎN RATE

în înțelesulŭ articulului de lege XXXI din anulŭ 1883 pentru tóte losurile notate în fóia oficiósă a cursurilorŭ din Budapesta în părţĭ parţiale convenabile.

Representată prin Banca și Cassa de schimbŭ a domnului **Frideric Orendi** în Brașovŭ.

Cumpĕrarea losurilorŭ cu plăţĭ în rate se recomandă în presentŭ, din causa cursurilorŭ eftine.

Pentru tragerea losurilorŭ la 15 Octomvre recomandŭ

PROMESSE

de losurĭ de creditulŭ fonciarŭ numai 1 fl. 50 cr.

Câstigulŭ principalŭ este de *50,000* etc.

Losurĭ d'ale exposiţiunei din Budapesta à 1 fl.

11 bucăţĭ numai 10 fl.

Tragerea la 31 Octomvre 1885.

Câștigulŭ principalŭ de *100,000 fl.* alte câștigurĭ de *20,000, 10,000, 5000, 4000, 3000, 2500, 2000, 1500,* 10 à *1000 fl.* la unŭ locŭ *4000* de câștigurĭ, se potŭ căpĕta în Cassa de schimbŭ a lui

Frideric Orendi

Strada Teatrului, 94.

Tarifa anunţurilorŭ și inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6

Pentru inserţiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţiri se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţiri de	3— 4	ori	10%
„ „ „	5— 8	„	15%
„ „ „	9—11	„	20%
„ „ „	12—15	„	30%
„ „ „	16—20	„	40%
Dela 20 de repeţiri în susŭ			50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.